

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. проєктора з науково-педагогічної роботи

проф

Світлана КОТЮЖИНСЬКА

01

09

2022 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Невідкладні стани в дитячій неврології.»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: «Медицина»

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис вибіркової навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Вибіркова дисципліна
Кредитів: 1,5	Спеціальність 222 «Медицина»	Рік підготовки: 6
Годин: 45	Спеціалізація лікар	Семестр XI - XII
Змістових модулів: 1	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Лекції (0 год.)
		Семінарські (16 год.)
		Практичні (0 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (29 год.)
		у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
		Форма підсумкового контролю (згідно з навчальним планом) – залік.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями надання невідкладної допомоги дітям із захворюваннями нервової системи на основі компетентностей, отриманих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Формування вмінь та навичок комунікації з хворою дитиною або її батьками.
2. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень при неврологічних захворюваннях у дітей.
3. Опанування вмінням визначати тактику надання невідкладної допомоги при неврологічних захворюваннях у дітей.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

- ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій.
- ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7 – Здатність працювати в команді
- ЗК8 – Здатність до міжособистої взаємодії.
- ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК13 – Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем

Спеціальних (СК):

- СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- СК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань

- СК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
- СК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів
- СК8 – Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
- СК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
- СК11 – Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- СК13 – Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- СК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
- СК24 – Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
- СК26 – Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2 Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я

ПРН3 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем

- ПРН4 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2)
- ПРН5 Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта
- ПРН6 Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
- ПРН7 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН8 Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
- ПРН9 Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної

схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

- ПРН10 Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН12 Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН13 Проводити оцінку та моніторинг фізичного та психомоторного розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
- ПРН14 Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- ПРН17 Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН21 Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію
- ПРН30 Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні, працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати: Послідовність дій при наданні екстреної медичної допомоги при судомі у дітей. Порядок екстреної медичної допомоги при набряку мозку та комах у дітей. Лікарські засоби, які використовуються для контролю болю у дітей.

Вміти:

- Спілкуватися з батьками дитини, зі скаргами на біль різної етіології та патогенезу.
- Проводити оцінку неврологічного статусу за шкалою AVPU.
- Проводити опитування батьків дитини за алгоритмом диференційної діагностики захворювань, які протікають із судомі у дітей (фебрильні судоми, епілептичний синдром, генетичні синдроми, епілепсія).
- Проводити опитування батьків дитини за алгоритмом диференційної діагностики внутрішньочерепних гематом внаслідок травми.
- Проводити опитування батьків дитини за алгоритмом обстеження та медичного ведення дітей, хворих на менінгіт.
- Проводити опитування батьків дитини за алгоритмом обстеження та медичного ведення дітей, хворих на енцефаліт.
- Проводити клінічне обстеження дітей різного віку за стандартними методиками.
- Аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.
- Проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги дітям з фебрильними судомі, епілептичним синдромом, генетичними синдромами, епілепсією.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги дітям з набряком головного мозку.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги дітям з гіперглікемічною, гіпоглікемічною, печінковою, церебральною комами.
- Проводити оцінку стану дитини за шкалою Глазго.
- Визначати характер та принципи лікування хворих дітей на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом

прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Виконувати люмбальну пункцію на симуляційному обладнанні при поширених неврологічних захворюваннях (менінгіт, енцефаліт) у дітей.
- Вести медичну документацію при поширених неврологічних захворюваннях у дітей.

3. Зміст вибіркової навчальної дисципліни Невідкладні стани в дитячій неврології

Змістовий модуль 1.

Тема №1. Екстрена медична допомога при судомах у дітей.

Диференційна діагностика захворювань, які протікають із судомою у дітей (фебрильні судоми, епілептичний синдром, генетичні синдроми, епілепсія).

Тема №4. Екстрена медична допомога при набряку мозку.

Набряк головного мозку у дітей, диференційна діагностика, невідкладна допомога.

Тема №3. Екстрена медична допомога при комах у дітей.

Диференційна діагностика ком (гіперглікемічна, гіпоглікемічна, печінкова, церебральна).

Тема 4. Диференційна діагностика внутрішньочерепних гематом внаслідок травми. Оцінка стану дитини за шкалою Глазго. Невідкладна допомога при комах у дітей.

Тема №5. Менінгіти у дітей.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування. .

Тема №6. Енцефаліти у дітей.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.

Тема №7 Біль у дітей. Оцінка неврологічного статусу.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Шкали оцінки болю у дітей різного віку.

Тема №8. Контроль болю, лікарські засоби, які використовуються для контролю болю у дітей. Оцінка неврологічного статусу за шкалою AVPU.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРС
Змістовний модуль 1. Екстрена допомога при основних неврологічних невідкладних станах						
Тема 1. Екстрена медична допомога при судомах у дітей. Диференційна діагностика захворювань, які протікають із судомою у дітей (фебрильні судоми, епілептичний синдром, генетичні синдроми, епілепсія).	6	0	2	0	0	4
Тема 2. Екстрена медична допомога при набряку мозку.	6	0	2	0	0	4

Набряк головного мозку у дітей, диференційна діагностика, невідкладна допомога.						
Тема 3. Екстрена медична допомога при комах у дітей. Диференційна діагностика ком (гіперглікемічна, гіпоглікемічна, печінкова, церебральна).	6	0	2	0	0	4
Тема 4. Диференційна діагностика внутрішньочерепних гематом внаслідок травми. Оцінка стану дитини за шкалою Глазго. Невідкладна допомога при комах у дітей.	6	0	2	0	0	4
Тема 5. Менінгіти у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.	6	0	2	0	0	4
Тема 6. Енцефаліти у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.	6	0	2	0	0	4
Тема 7. Біль у дітей. Оцінка неврологічного статусу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика	5	0	2	0	0	3

(шкали оцінки болю у дітей різного віку).						
Тема 8. Контроль болю, лікарські засоби, які використовуються для контролю болю у дітей. Оцінка неврологічного статусу за шкалою AVPU.	4	0	2	0	0	2
<i>Разом за змістовним модулем I</i>	45	0	16	0	0	29
<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
Усього годин	45	0	16	0	0	29

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять – не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять.

№	Тема	Кільк. годин
1.	1. Екстрена медична допомога при судомах у дітей. Диференційна діагностика захворювань які протікають із судомами у дітей (фебрильні судоми, епілептичний синдром, генетичні синдроми, епілепсія).	2
2.	2. Екстрена медична допомога при набряку мозку. Набряк головного мозку у дітей, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
2.	3. Екстрена медична допомога при комах у дітей. Диференційна діагностика ком (гіперглікемічна, гіпоглікемічна, печінкова, церебральна).	2
4.	4. Диференційна діагностика внутрішньочерепних гематом внаслідок травми. Оцінка стану дитини за шкалою Глазго. Невідкладна допомога при комах у дітей.	2
5.	5. Менінгіти у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.	2
6.	6. Енцефаліти у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.	2
7.	7. Біль у дітей. Оцінка неврологічного статусу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика (шкали оцінки болю у дітей різного віку).	2
8.	8. Біль у дітей. Контроль болю, лікарські засоби, які використовуються для контролю болю у дітей. Оцінка неврологічного статусу за шкалою AVPU.	2
	Всього	16

5.3. Теми практичних занять – не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ г/п	Види СРС	Кількість годин
1.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 1. Екстрена медична допомога при судомах у дітей. Диференційна діагностика захворювань які протікають із судомами у дітей (фебрильні судоми, епілептичний синдром, генетичні синдроми, епілепсія).	4
2.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 2. Екстрена медична допомога при набряку мозку. Набряк головного мозку у дітей, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	4
3.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 3. Екстрена медична допомога при комах у дітей. Диференційна діагностика ком (гіперглікемічна, гіпоглікемічна, печінкова, церебральна).	4
4.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 4. Диференційна діагностика внутрішньочерепних гематом внаслідок травми. Оцінка стану дитини за шкалою Глазго. Невідкладна допомога при комах у дітей.	4
5.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 5. Менінгіти у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.	4
6.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 6. Енцефаліти у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика диференційна діагностика. Виконання люмбальної пункції на симуляційному обладнанні. Лікування.	4
7.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 7. Біль у дітей. Оцінка неврологічного статусу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика (шкали оцінки болю у дітей різного віку).	3
8.	Підготовка до семінарського заняття: Тема 8. Контроль болю, лікарські засоби, які використовуються для контролю болю у дітей. Оцінка неврологічного статусу за шкалою AVPU.	2
	Всього	29

7. Методи навчання

Семінарські заняття: обговорення теоретичних питань, фронтальне опитування з основної термінології, тестування, рольові ігри з опанування навичок надання невідкладної допомоги при неврологічних захворюваннях у дітей (робота в команді).

Самостійна робота: опанування тем семінарського заняття з невідкладної допомоги при неврологічних захворюваннях у дітей.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: оцінка оволодіння практичними навичками надання екстреної медичної допомоги при невідкладних неврологічних станах у дітей.

Підсумковий контроль: залік.

Структура поточного оцінювання на семінарському занятті:

- Оцінювання дотримання алгоритму спілкування з хворою дитиною;
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

- Оцінка призначення додаткових методів обстеження та їх інтерпретації
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;
- Оцінка обґрунтування попереднього або клінічного діагнозу та визначення тактики ведення хворого та надання невідкладної допомоги при неврологічних захворюваннях у дітей.
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;

Оцінка за заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину, а саме 5, 4, 3, 2.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті:

Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено виконує свою роль в рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в рольовій грі, не демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Здобувачу вищої освіти зараховується вибіркова дисципліна за умови відсутності академічної заборгованості та середньої поточної оцінки не менше ніж 3,0.

10. Методичне забезпечення:

- Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
- Силабус вибіркової навчальної дисципліни
- Підручники:

Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ. – 2017. – 280 с.

Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. – 2017

- Мультимедійні презентації
- Сценарії рольових ігор
- Тестові завдання
- Методичні розробки семінарських занять

11. Рекомендована література

Основна:

1. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. 2017.
2. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелінський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.
3. Nelson textbook of pediatrics, 2 volume set. Edition: 21st, 2019. PDF format. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>

Додаткова:

1. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА: НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ (НАКАЗ МОЗ УКРАЇНИ ВІД 05.06.2019 Р. №1269).
2. Наказ МОЗ України від 29.12.2014 р. № 1021 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при цукровому діабеті 1 типу у молодих людей та дорослих». http://www.dec.gov.ua/mtd/_cd1_dor.html
3. Charry JD, Falla JD, Ochoa JD, et al: External validation of the Rotterdam computed tomography score in the prediction of mortality in severe traumatic brain injury. J Neurosci Rural Pract 8(Suppl 1):S23-S26, 2017. doi: 10.4103/jnpr.jnpr_434_16
4. Carney N, Totten AM, O'Reilly C, et al: Guidelines for the management of severe traumatic brain injury, fourth edition. Neurosurgery 80(1):6–15, 2017. doi: 10.1227/NEU.0000000000001432

12. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.pediatrics.od.ua/>
2. <http://moz.gov.ua> – Ministry of Health of Ukraine
3. www.ama-assn.org - American Medical Association / American Medical Association
4. www.oapn.od.ua - NGO "Odesa Association of Pediatricians and Neonatologists"
5. www.who.int - World Health Organization
6. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - State Expert Center of the Ministry of Health of Ukraine
7. <http://bma.org.uk> - British Medical Association
8. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
9. www.bundesaerztekammer.de – German Medical Association
10. https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/ - International Pediatric Association (IPA)
11. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>